

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

ปีพ.ศ. 2535 วิทยาลัยครูทุกแห่งถูกได้รับพระราชทานนามว่า “สถาบันราชภัฏ” แล้วต่อด้วยชื่อเดิมหรือชื่อจังหวัด นามนี้ได้รับพระราชทานเมื่อ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535

การจัดการศึกษาของมหาวิทาลัยมหาสารคามแบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

- ภาคปกติ เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบเต็มเวลา ในระบบทวิภาค (1 ปีการศึกษา มี 2 ภาคเรียน)

- โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (ภาค กศ.บป.) โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 เป็นต้นมา

ปัจจุบันมหาวิทาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มีภารกิจในการผลิตบัณฑิต ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุงถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในการผลิตบัณฑิต มหาวิทาลัยราชภัฏมหาสารคาม บัณฑิต 5 คณะ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีการเกษตร โดยเปิดสอนนักศึกษาทั้งภาคปกติ ภาคพิเศษ และภาคการศึกษาตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป (กศ.บป.) มหาวิทาลัยราชภัฏมหาสารคามตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจในด้านการจัดการศึกษา และได้พัฒนาการผลิตนักศึกษามีคุณภาพให้สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทาลัย เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและโปรแกรมด้านวิชาการ วิชาชีพ และคุณลักษณะที่สำคัญ เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ

ด้วยเจตนารมณ์ดังกล่าว มหาวิทาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านสารสนเทศ เกี่ยวกับการมีงานทำ และการประกอบอาชีพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนการศึกษาของมหาวิทาลัยราชภัฏมหาสารคามให้เป็นที่ไปอย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้มอบหมายให้สำนักงานมาตรฐานและประกันคุณภาพดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 ในปีงบประมาณ 2550 โดยวิธีการให้บัณฑิตตอบแบบสอบถามในวันที่บัณฑิตทำการขอรับปริญญา และได้ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 13-15 พฤษภาคม 2550

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้ทำงานหรือประกอบอาชีพอิสระภายในระยะเวลา 1 ปี
2. เพื่อติดตามบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานตรงตามสาขาที่สำเร็จการศึกษา

ขอบเขตในการศึกษา

การวิจัยนี้ศึกษาจากบัณฑิตระดับปริญญาตรีและปริญญาโทของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่สำเร็จการศึกษา 2549 ที่มีสิทธิเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรในปี พ.ศ. 2550

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามได้ทราบภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาของปีการศึกษา 2549
2. เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และคณะต่างๆ ในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิตต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในปีการศึกษา 2549

การติดตามผล หมายถึง การติดตามบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามใน 3 ด้าน คือ

1. การหางานทำของบัณฑิต หมายถึง การเสาะแสวงหาในการสมัครงานตามความรู้ความสามารถ ความสนใจและบุคลิกภาพของตน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม
  - 1.1 กลุ่มผู้มีงานทำแล้ว หมายถึง บัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงาน องค์กรหรือสถานประกอบการต่าง ๆ ไม่ว่าจะป็นหน่วยงานของราชการหรือเอกชน
  - 1.2 กลุ่มที่กำลังศึกษาต่อ หมายถึง บัณฑิตที่เข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรปริญญาโทในสถาบันการศึกษาของรัฐหรือเอกชน
  - 1.3 กลุ่มที่ยังไม่ได้ทำงานหรือรองานหรือกำลังฝึกอบรม หมายถึง บัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานหรือกำลังรองาน หรือกำลังฝึกงานในหน่วยงาน องค์กร หรือสถานประกอบการต่าง ๆ ไม่ว่าจะป็นหน่วยงานของราชการหรือเอกชน เพื่อเข้ารับบรรจุเป็นพนักงานต่อไป

2. การประกอบอาชีพของบัณฑิต หมายถึง ภาวะการมีงานทำที่ก่อให้เกิดรายได้

- จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำ หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีทั้งภาคปกติและภาคพิเศษหรือภาคนอกเวลาในสาขานั้น ๆ ที่ได้งานทำ ภายในระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่สำเร็จการศึกษา

- จำนวนของบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีทั้งภาคปกติและภาคพิเศษหรือภาคนอกเวลาในสาขานั้น ๆ ที่มีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำ ภายในระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่สำเร็จการศึกษา

3. คุณลักษณะของบัณฑิต หมายถึง บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาการต่างๆ มีความซื่อสัตย์ ความเสียสละ มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความขยันสู้งาน และอดทนไม่ย่อท้อ มีความรู้สึกซึ่งในสาขาที่เรียน มีความมั่นใจในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรักเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ มีความเป็นผู้ใฝ่รู้และสามารถแสวงหาความรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล มีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร มีระเบียบวินัย และเคารพในกฎเกณฑ์ขององค์กร

วันที่สำเร็จการศึกษา หมายถึง วันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้สำเร็จการศึกษา

บัณฑิตระดับปริญญาที่ได้งานทำตรงตามสาขาที่สำเร็จการศึกษา หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่ได้ทำงานสอดคล้องกับสาขาที่สำเร็จการศึกษาเทียบกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ที่ได้งานทำทั้งหมด โดยให้นับเฉพาะบัณฑิตที่ไม่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาต่อ และไม่นับรวมผู้ที่ศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา